

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Μαρία Ματθαίου Κίκα, Λειτουργός Τμήμα Πολιτικής ΑΑΕΚ
- maria.matheou@naac.org.cy
- 22442969

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Σύγχρονη έννοια της πρόληψης
- Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης από Παράνομες Ουσίες και την Επιβλαβή Χρήση Αλκοόλ 2013-2020, Σχέδιο Δράσης 2017-2020
- Στοιχεία και Δεδομένα
- Αντιμετώπιση του φαινομένου
- Έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση: Που να αποταθεί κάποιος

ΠΡΟΛΗΨΗ

✘ Πρόληψη ΔΕΝ είναι η γενική ενημέρωση του κοινού για τα θέματα των ουσιών

➔ Ενίσχυση των νέων:

- ως προς την αναπροσαρμογή της συμπεριφοράς τους,
- την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους,
- τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τους,
- του τρόπου που αλληλοεπιδρούν με τους άλλους και με το περιβάλλον γύρω τους

(πηγή: EMCDDA Manual-European Drug prevention quality standards)

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2017-2020

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Η προώθηση υγιούς τρόπου ζωής ανάμεσα σε παιδιά και νέους που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες

Η δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος ως προς τη χρήση

Η εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ:

- στην παροχή στήριξης σε άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού για την υιοθέτηση υγιούς τρόπου ζωής,
 - την ενίσχυση της πρόσβασης παιδιών και νέων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες σε υποστηρικτικές υπηρεσίες,
 - την προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων για την πρόληψη ή/ και την καθυστέρηση των εξαρτητικών συμπεριφορών στο οικογενειακό περιβάλλον, στο περιβάλλον του στρατού, στο περιβάλλον του σχολείου, στο διαδίκτυο και στην κοινότητα
 - την εφαρμογή έγκαιρων, πρώιμων παρεμβάσεων σε συγκεκριμένες ομάδες υψηλού κινδύνου

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΔ:

- τα παιδιά που εγκαταλείπουν το σχολείο,
- οι μαθητές/στρατιώτες σε πειραματική χρήση νόμιμων και παράνομων ουσιών,
- τα παιδιά φυλακισμένων,
- τα παιδιά ψυχικά ασθενών γονιών,
- τα παιδιά με γονείς που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης,

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΔ:

- τα παιδιά που έχουν δεχθεί/δέχονται οποιασδήποτε μορφής κακοποίηση,
- τα παιδιά υπό την επιμέλεια του κράτους,
- τα παιδιά μετανάστες,
- τα παιδιά/έφηβοι με παραβατική συμπεριφορά

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΑΤΟΜΙΚΟΙ	
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• Χρήση για πρώτη φορά σε μικρή ηλικία• Θετικές στάσεις και αντιλήψεις για τη χρήση ουσιών• Χαμηλή αυτοεκτίμηση• Δυσκολίες εφηβείας• Έλλειψη σαφούς και κατάλληλης πληροφόρησης για τους κινδύνους της χρήσης ουσιών• Δυσκολία ελέγχου των παρορμήσεων• Έλλειψη φιλοδοξιών για το μέλλον	<ul style="list-style-type: none">• ατομικές δεξιότητες (βασικές δεξιότητες ζωής)<ul style="list-style-type: none">➤ λήψη αποφάσεων➤ αντιμετώπιση προβλημάτων➤ διαχείριση συναισθημάτων, άγχους (θυμού κ.α.)➤ κριτική σκέψη➤ δημιουργική σκέψη➤ θετική διεκδίκηση➤ δεξιότητες επικοινωνίας• ισχυρή προσωπικότητα, θετική αυτοεικόνα• γνώσεις σχετικά με τις συνέπειες της χρήσης ουσιών

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΙ	
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
Σχολική Αποτυχία	Σχολική επιτυχία
Αρνητικό/ελλειμματικό σχολικό ψυχαγωγικό κλίμα	Σύνδεση με σχολική ζωή
Κακή ενσωμάτωση στη σχολική ζωή, σκασιαρχείο	Ενδιαφέρον, στήριξη από το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς
Έλλειψη ξεκάθαρων κανόνων/πολιτικής του σχολείου	Συμμετοχή, υπευθυνότητα, ένταξη σε δραστηριότητες/αποφάσεις του σχολείου
Χαμηλές προσδοκίες σχολείου/εμπαιδευτικών	Ξεκάθαροι κανόνες και πολιτική του σχολείου
Εκφοβισμός/ στιγματισμός/περιθωριοποίηση	

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

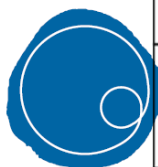
ΟΜΑΔΕΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ	
Χρήση ουσιών από φίλους/ παρέα	Κοινωνικές Δεξιότητες: θάρρος γνώμης, αντίσταση σε πιέσεις, ικανότητα λήψης αποφάσεων και επικοινωνίας
Παραβατική συμπεριφορά στην ομάδα συνομηλίκων	Συμμετοχή σε δημιουργικές δραστηριότητες
Αποκλεισμός από παρέες / απομόνωση	
Εσφαλμένες αντιλήψεις σχετικά με τη χρήση ουσιών	
Επανειλημμένη έκθεση σε διαθεσιμότητα ναρκωτικών	
Θετική εικόνα για τη χρήση ουσιών από τους συνομηλίκους	

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
Ελλειμματική κοινωνικοποίηση	Προσφορά οικονομικών, κοινωνικών, εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών ευκαιριών στην κοινότητα
Στάσεις και αντιλήψεις που επιτρέπουν ή υποστηρίζουν τη χρήση ουσιών	Προσφορά ευκαιριών για δημιουργική απασχόληση στον ελεύθερο χρόνο
Φτώχεια, εγκληματικότητα	Υποστηρικτική κοινότητα
Περιοχές με υψηλό δείκτη επικράτησης και διαθεσιμότητας ναρκωτικών	Μηνύματα κατά της χρήσης στην κοινότητα
Κοινωνικός αποκλεισμός. περιθωριοποίηση	
Προβολή προτύπων χρήσης από τα ΜΜΕ	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ερευνών στον Μαθητικό Πληθυσμό σχετικά με το Αλκοόλ και τα άλλα Ναρκωτικά (ESPAD) – 2015

- ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Συνοπτικά:

Παρατηρείται μείωση στο κάπνισμα ανάμεσα στους μαθητές 16 ετών στην Κύπρο και το πο-σοστό των μαθητών που ανέφεραν κάπνισμα κατά τις τελευταίες 30 μέρες βρίσκεται πιο κάτω από τον μέσο όρο της ESPAD.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- ΑΛΚΟΟΛ

Συνοπτικά:

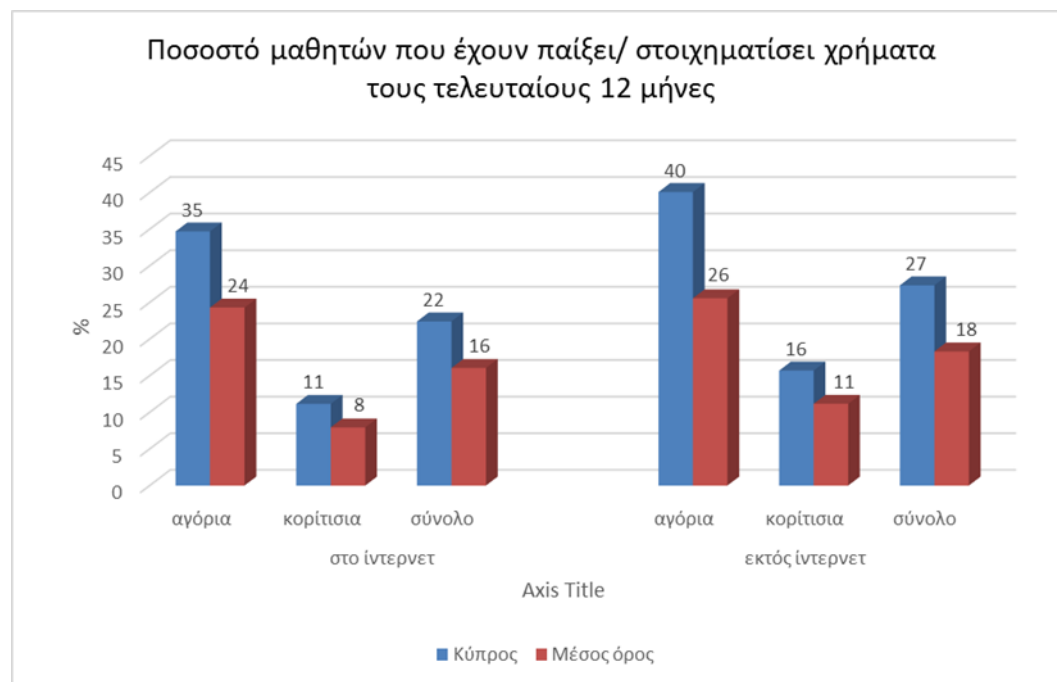
Γενικά παρατηρείται αύξηση στην κατανάλωση του αλκοόλ από τους μαθητές στην Κύπρο, ειδικά στην υπέρμετρη κατανάλωση του. Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται μεταξύ των αγο-ριών και των κοριτσιών, με ανησυχητική αύξηση ανάμεσα στα κορίτσια. Σε σχέση με τον μέσο όρο της έρευνας, η Κύπρος βρίσκεται αρκετά πιο ψηλά.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

● ΤΖΟΓΟΣ

Σε ότι αφορά τον τζόγο, ο οποίος μελετάται για πρώτη φορά μέσα από τη συγκεκριμένη έρευνα, φαίνεται ότι οι μαθητές της Κύπρου στοιχηματίζουν χρήματα και μέσα από το διαδίκτυο και εκτός, κατά πολύ περισσότερο από τους ευρωπαίους μαθητές. Η διαφορά είναι πιο μεγάλη στο στοίχημα εκτός ίντερνετ, όπως απεικονίζεται πιο κάτω.

ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

- Συνοπτικά:

Γενικά παρατηρείται μικρή αύξηση/ σταθεροποίηση σε ότι αφορά την έκταση της χρήσης παράνομων ουσιών εξάρτησης (παρόμοια επίπεδα με το 2011).

Υπάρχει επίσης προβληματισμός για τα κορίτσια, τα οποία όπως και στην περίπτωση του αλκοόλ διαφοροποιούνται από τα αγόρια. Σε ότι αφορά τα γενικά επίπεδα χρήσης ανάμεσα στους μαθητές, η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

- ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
- ΣΧΟΛΕΙΟ
- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
- ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2018

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

«Φοίνικας: Κοινωνική Υπηρεσία Στήριξης Οικογένειας, Παιδιών και Εφήβων»

- Περιοχή: Κοινότητες της Επαρχίας Λευκωσίας
- Φορέας: Πανεπιστήμιο Frederick
- Συντονιστής Προγράμματος: Δρ. Άντρη Ανδρονίκου
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: soc.ana@frederick.ac.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Ο Φοίνικας αποτελεί την εφαρμογή ενός προληπτικού κοινωνικού προγράμματος πολυ- επίπεδης στήριξης στις κοινότητες Λυθροδόνα, Αγίας Βαρβάρας, Μαθιάτη και Σιας. Μέσα από το πρόγραμμα προωθούνται στοχευμένες δράσεις από επαγγελματίες που απευθύνονται σε παιδιά, έφηβους, σε οικογένειες, σε εκπαιδευτικούς, σε γονείς καθώς και στην ευρύτερη κοινότητα.

«Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά – Λεμεσού»

- Περιοχή: Δήμους Μείζονος Λεμεσού
- Φορέας: Συμβουλευτικό Σταθμό Πρόληψης και Συμβουλευτικής ΟΔΥΣΣΕΑ- ΚΕΝΘΕΑ
- Συντονιστής Προγράμματος: κα. Δανάη Τριχινά και κα. Έλενα Ζαρούνα
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: odysseas@kenthea.org.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Γενικός σκοπός του προγράμματος θα είναι η παροχή ή και διασύνδεση με υπηρεσίες που παρέχουν πολύ-επίπεδη στήριξη στις ευάλωτες ομάδες που διαμένουν στους Δήμους Μείζονος Λεμεσού

«Αντεξάρτηση Λάρνακας» (Ask Anti-Add)

- Περιοχή: Δήμους στην Επαρχία Λάρνακας
- Φορέας: Κυπριακό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας
- Συντονιστής Προγράμματος: κα. Ελευθερία Καζαμία
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: eleftheriakaz@hotmail.com
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Το πρόγραμμα «Αντεξάρτηση»/ “Ask Anti- Add” στην επαρχία Λάρνακας περιλαμβάνει εντοπισμό των ευάλωτων ομάδων και τη παροχή επαρκούς στήριξης και προληπτικής φροντίδας σε παιδιά και τις οικογένειες τους που θα εντοπιστούν

«Αξίζω μια Ευκαιρία» ΛΕΥΚΩΣΙΑ

- Περιοχή: Επαρχία Αμμοχώστου, και σε περιοχές της Επαρχίας Λευκωσίας όπως Παλλουριώτισσα, Καϊμακλί, Πυρήνας Λευκωσίας, Λακατάμια, Τσέρι και Γέρι
- Φορέας: ΚΕΝΘΕΑ
- Συντονιστής Προγράμματος: κα. Έλενα Ζαρούνα
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: secretary@kenthea.org.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει εντοπισμό των παιδιών/οικογενειών, τη σύνδεση της οικογένειας με υφιστάμενες υπηρεσίες, διεύρυνση υφιστάμενων υπηρεσιών ή μίσθωση αντίστοιχων υπηρεσιών και τη διευκόλυνση της ένταξης των παιδιών αυτών σε υφιστάμενες ομάδες που λειτουργούν στην κοινότητα (πχ χορευτικός όμιλος).

«Εκπαίδευση και Άθληση: Ασπίδες πρόληψης στις εξαρτήσεις για καλύτερη ποιότητα ζωής»

- Περιοχή: Δήμος Λατσιών
- Φορέας: Αθλητικό Πολιτιστικό Κέντρο «ΕΥ ΖΗΝ» Λατσιών
- Συντονιστής Προγράμματος: κ. Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: soullis@cytanet.com.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Ένα εποπτευόμενο πρόγραμμα σε παιδιά δημοτικού και γυμνασίου. Περιλαμβάνει την εκπαιδευτική ενίσχυση παιδιών και αθλητική απασχόληση

«Πρόγραμμα Ψυχολογικής Στήριξης, παιδιών ευάλωτων ομάδων ηλικίας 8-15 ετών»

- Περιοχή: Σε όλες τις επαρχίες
- Φορέας: Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ΚΟΑ
- Συντονιστής Προγράμματος: κα. Μαρία Προδρόμου
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: M.Prodromou@euc.ac.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Το πρόγραμμα αφορά ευάλωτες ομάδες και περιλαμβάνει μονοήμερες εκδρομές, κατασκήνωση, δραστηριότητες το Σαββατοκυριακό, αθλητικές δραστηριότητες, συμβουλευτική υποστήριξη και επικοινωνία παιδιών και γονιών και δραστηριότητες ψυχαγωγίας

«Σύστημα Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς (ΠροΘεΣυ): Πρόληψη, Στήριξη και Ενδυνάμωση Παιδιών Υψηλού Κινδύνου»

- Περιοχή: Δημοτικά Σχολεία στις επαρχίες Λάρνακα, Πάφος, Λευκωσία, Λεμεσός
- Φορέας: Πανεπιστήμιο Κύπρου - Τμήμα Επιστημών της Αγωγής
- Συντονιστής Προγράμματος: Δρ. Λευκή Κουρέα
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: klefki@ucy.ac.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή:

«Cool After School»

- Περιοχή: Σε σχολεία σε ενδεδειγμένες ευάλωτες περιοχές
- Φορέας: Κυπριακό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας
- Συντονιστής Προγράμματος: κα. Ελευθερία Καζαμία
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: eleftheriakaz@hotmail.com
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Το Πρόγραμμα Cool After School έχει σκοπό να προσφέρει σε παιδιά σχολικής ηλικίας δημιουργική απογευματινή απασχόληση της οποίας ο πυρήνας θα είναι η εκμάθηση αγγλικών, και η ενασχόληση με μουσική, χορό, άλλες τέχνες και παραδοσιακούς τρόπους ψυχαγωγίας (14:00- 19:00, δύο φορές εβδομαδιαίως, για 30 εβδομάδες)

«Δίκτυο Ενδυνάμωσης και Επανάσυνδεσης Οικογενειών VESTA»

- Περιοχή: Επαρχία Λευκωσίας
- Φορέας: Πανεπιστήμιο Frederick
- Συντονιστής Προγράμματος: Δρ. Άντρη Ανδρονίκου
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: soc.ana@frederick.ac.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Αποτελεί πιλοτικό πρόγραμμα έγκαιρης παρέμβασης στην επαρχία Λευκωσίας για: α) οικογένειες των οποίων τα παιδιά βρίσκονται υπό την φροντίδα της διευθύντριας υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας και σε β) οικογένειες υψηλού κινδύνου σε ότι αφορά τη μετακίνηση των παιδιών τους

«Πρόγραμμα 4Ε, Εργαστήρι Ενίσχυσης Εικόνας Εαυτού»

- Περιοχή: Επαρχία Πάφου
- Φορέας: Δημοτική Ομάδα Πρόληψης (Δ.Ο.Π.) Γεροσκήπου
- Συντονιστής Προγράμματος: κ. Στέφανος Ελευθερίου
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: dop.geroskipou@hotmail.com
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Πρόγραμμα έγκαιρης παρέμβασης, πολυεπίπεδης με δράσεις στη γνωστική, συναισθηματική και ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών . Η άμεση ομάδα στόχου είναι τα παιδιά σχολικής ηλικίας 5-12 ετών, τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Η έμμεση ομάδα στόχου είναι η οικογένεια, το σχολείο και η κοινότητα

«Αξίζω και επανεντάσσομαι»

- Περιοχή: Επαρχία Λευκωσίας
- Φορείς: Ίδρυμα Universitas σε συνεργασία με το Πολυδύναμο Κέντρο Λόγου και Ευφυΐας
- Συντονιστής Προγράμματος: κ. Νίκος Περισιτιάνης
- Ηλεκτρονική διεύθυνση: peristianis.n@universitas.org.cy
- Διάρκεια: Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018
- Περιγραφή: Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η υγιής ένταξη στην κοινωνία των παιδιών/ εφήβων που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο και να προωθήσει την εκπαίδευση, εξειδίκευση και την εξεύρεση εργασίας

ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2018

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΑ	ΔΟΜΗ/ ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Άτομο Επικοινωνίας	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
1	Ίδρυμα Lions Quest	α) «Δεξιότητες για την Εφηβεία» (ΔΓΕ)	Chris Mathas cmathas@letstalkhr.com	2015-2019
2	Γραφείο Πρόληψης Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ)	«Λαϊκές Ιστορίες και παραμύθια ενάντια στην εξάρτηση»	Γιώργος Κόκκινος gkokkinos@police.gov.cy	2016-2020
		Lions Quest προληπτικό πρόγραμμα για γονείς και παιδιά ηλικίας 10-14 ετών «Δεξιότητες για την Εφηβεία»		2016-2020
3	Σταθμός πρόληψης και συμβουλευτικής ΙΘΑΚΗ	«Ταξίδι Ζωής»	Παναγιώτα Τζιανοβέζου ithaki@kenthea.org.cy penny-tz@hotmail.com	2017-2020
4	Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής ΑΧΙΛΛΕΑΣ	«Ταξίδι Ζωής»	Χιονάτη Παπαμιχαήλ achilleas@kenthea.org.cy	2017-2020
5	Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής ΟΔΥΣΣΕΑΣ	«Ταξίδι Ζωής»	Δανάη Τριχινά odysseas@kenthea.org.cy	2017-2020
6	Κέντρα Πρόληψης «Μεσόγειος»	«Ταξίδι Ζωής»	Δρ. Λουίζα Βερεσιέ clinic@veresies.com	2016-2019
		«Οικογενειακό Συμβούλιο»	mesogeios@cytanet.com.cy	
		«Κύκλωπας και Οδυσσέας»	petroulla.chatzifoti@gmail.com	
		«Σχολείο χωρίς καπνό»		
7	ΣΥΚΕΣΟ	Δράση στο Δρόμο- Street Work	Μαρία Αποστολίδου sikeso@cytanet.com.cy	2016-2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ

- Το πρόγραμμα θα στοχεύει στην ενίσχυση των γονέων στο γονεϊκό τους ρόλο και να τους βοηθήσει να δρουν ως προληπτικοί μέντορες σε σχέση με τις ουσίες εξάρτησης.
- Συγκεκριμένα οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:
 - 1. Απόκτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων που να υποβοηθά στην αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μελών της οικογένειας,
 - 2. Καθορισμός ορίων στη σχέση των γονέων και των παιδιών,
 - 3. Αποτελεσματική διαχείριση προβλημάτων,
 - 4. Αποδοχή της διαφορετικότητας κάθε παιδιού,
 - 5. Ρόλος των γονιών στην πρόληψη.

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σε συνεργασία με τον
ΟΝΕΚ

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

- Ανάγκη για στοχευμένα προγράμματα καθώς και προγράμματα που εμπλέκουν την τοπική αυτοδιοίκηση
- Η τεκμηρίωση καταδεικνύει ότι συχνά τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες δεν λαμβάνουν τη δέουσα στήριξη
=> Κοινωνικός Αποκλεισμός
- Παρεμβάσεις οι οποίες δεν αναφέρονται αποκλειστικά στο θέμα της χρήσης έχουν αποδειχτεί πιο αποτελεσματικές επειδή αγγίζουν και ικανοποιούν ευρύτερες ανάγκες που συσχετίζονται με τη χρήση

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

- Το να ανήκει κάποιος σε μια ομάδα που θεωρείται υψηλού κινδύνου **δεν σημαίνει αυτόματα ότι το άτομο θα αναπτύξει πρόβλημα χρήσης** ουσιών εξάρτησης. Η ευαλωτότητα σε αυτή την περίπτωση αναφέρεται στο αυξημένο ρίσκο για την εμφάνιση τέτοιων συμπεριφορών

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Παροχή πολύ-επίπεδης στήριξης στις ευάλωτες ομάδες και στις οικογένειες τους

- Αποτροπή/ ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών από ψυχοκοινωνικές συνθήκες που ενδέχεται να βιώνουν κάτοικοι της περιοχής
- Αποτροπή/ διαχείριση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών μέσα από τη δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος ως προς τη χρήση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

● ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΔΕΚ - Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (ΣΕΑΥΠ)

• ΕΜΠΡΑΚΤΗ και ΟΧΙ ΕΙΚΟΝΙΚΗ εμπλοκή των μαθητών και μαθητριών στον καθορισμό των κανονισμών του σχολείου.

• Εφαρμογή - τήρηση των σχολικών κανονισμών με ΣΥΝΕΠΕΙΑ και ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ.

➔ **Καλές Πρακτικές Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παχυσαρκίας:** Παράφορο από εθνικούς δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν με κεντρία από σχολικές μονάδες κερδοσώζεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας (εγκύκλιος γπρ4464).

➔ **Ώρες για βελτίωση του Σχολικού Κλίματος** μπορείτε να συζητήσετε με τον καθηγητή Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΣΕΑ) και τον εκπαιδευτικό ψυχολόγο σε επίπεδο σχολείου, και το Παρατηρητήριο για τη Βία στο ΥΠΠ.

➔ **Η Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (ΣΕΑΥΠ)** υποφέρει δράσεις που συμβάλλουν στην βελτίωση του σχολικού κλίματος. Τα σχετικά έντυπα για τις αιτήσεις και άλλες χρήσιμες πληροφορίες που ισχύουν για κάθε σχολική χρονιά μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της ΣΕΑΥΠ, στο σύνδεσμο «Επιχειρηγήσεις».
<http://www.moec.gov.cy/seayp/epichorizisicis.html> (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: seayp@schools.ac.cy)

➔ **Η Ομάδα Άριστης Παρέμβασης (ΟΑΠ)** μπορεί να βοηθήσει τη σχολική μονάδα σε περιπτώσεις που βρεθείτε και αντιμετώπιση με σοβαρό πρόβλημα παχυσαρκίας (βλέπε εγκύκλιος 4742 ΔΕ, 4814 ΜΓ, ΜΤΕΕ). Η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών συμβάλλει ουσιαστικά στην πρόληψη και αντιμετώπιση των οσείων εξάρτησης.

Σχολείο Χάρης Καγιό

Η εφαρμογή της πολιτικής της πρόληψης απαράβατος του κειμένου: το σχολείο αποτελεί το αναγκαίο μέτρο πρόληψης, κατά τον καθορισμό αλλά και παράλληλων οσείων εξάρτησης στο χώρο του σχολείου. Συγκεκριμένα και αποδοτικά μέτρα είναι:

- Εφαρμογή χωρίς εξαιρέσεις της νομοθεσίας για το κάπνισμα. Κανένας δεν κάνει οι οσείων εξάρτησης του σχολείου (επιστημολογική εξάρτηση), γπρ 6104)

Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας
<http://www.moec.gov.cy/seayp/index.html>

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

να με κοιτάς...
... να σε βλέπω

αγωγή
υγείας

το σχολείο έχει
το δικό του
μερίδιο ευθύνης
στην πρόληψη και αντιμετώπιση των
εξαρτησιογόνων οσείων

Πρόληψη της κρίσης εξαρτησιογόνων οσείων στο σχολείο:

Η Πρόληψη της κρίσης εξαρτησιογόνων οσείων στο σχολείο ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ με:

- Την επιτυχία των μαθησιακών στόχων που θέτει το σχολείο για τον κάθε μαθητή και την κάθε μαθήτριά.
- Την παροχή ασφαλών υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος.
- Τη στήριξη κάθε μαθητή και κάθε μαθήτριάς που βιώνει δυσκολίες στήριξης.
- Τη συστηματική και διαβιολογική αγωγή υγείας που εισάγεται στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Το γκρέισμα της απορριπτικής διαθεσιμότητας αντίληψης του επικρατεί μεταξύ των νέων ότι «όλοι έχουν δουλειά».
- Την Εθνική Στρατηγική για τα ναρκωτικά, όπως διαμορφώθηκε από το Ανταρκαμικό Συμφέρον Κομμού (www.aik.org.cy).

Πρόληψη εξαρτησιογόνων οσείων στο σχολείο... ΗΟΥ.

Σχολικό κλίμα: Μαθητές και μαθήτρες που βιώνουν έπιδα συναισθήματα για το σχολείο τους, έχουν λιγότερες πιθανότητες να αναπτύξουν εκπαιδευτικές συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία και είναι πιθανότερο να έχουν καλύτερα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Βελτίωση του σχολικού κλίματος, μπορεί να επιτευχθεί μέσα από:

- Προ-αδμη δράσεις που εισαγούνται οι ίδες οι μαθητές, οι μαθήτρες, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς/κηδεμόνες, που να συμβάλλουν στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφαλείας στο σχολείο.
- Μετάδοση στους μαθητές και τις μαθήτρες, του αισθήματος ότι συμβάλλονται από εκπαιδευτικούς που νοιάζονται, τους ενδιαφέρονται και έχουν υψηλή προσοδικές για αυτούς και αυτές.
- Καλλιέργεια του αισθήματος περηφάνιας για το σχολείο.
- Ανάπτυξη πολιτικής και εφαρμογή προληπτικών δράσεων που έχουν σχέση με θέματα παρεμβατικότητας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

- Πρωτόκολλο παραπομπής μαθητών σε θεραπευτικά προγράμματα
 - Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, «Προμηθέας» στη Λεμεσό, «Περσέας» στη Λευκωσία
 - Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής «Αχιλλέας» Επαρχία Αμμοχώστου
 - «Τόλμη» Επαρχία Πάφου

Υπεύθυνη υπηρεσία εφαρμογής : Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ)

ΘΕΡΑΠΕΙΑ - ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

A. Διαταραχές συμπεριφοράς, όπως:

- Μεταπτώσεις της ψυχικής διάθεσης, οξυθυμία, νευρικότητα
- Αδυναμία συγκέντρωσης και ασυνάρτητες σκέψεις
- Νωθρότητα, σύγχυση και μειωμένος χρόνος αντίδρασης
- Μυστικοπαθής συμπεριφορά όπως η τάση να αποσύρεται σε απομονωμένους χώρους
- Αδιαφορία για την εμφάνισή του που επιδεινώνεται
- Παραμέληση οικογενειακών ή σχολικών υποχρεώσεων
- Δυσκολία στην εκμάθηση
- Προβλήματα με τα χρήματα που του χρειάζονται καθημερινά που σημαίνουν συχνό δανεισμό, πώληση αντικειμένων ή κλοπή χρημάτων
- Επικίνδυνη συμπεριφορά όπως οδήγηση αυτοκινήτου ή δικύκλου κάτω από την επήρεια ναρκωτικών
- Συμμετοχή σε φυσικά επικίνδυνες καταστάσεις όπως συμπλοκές, επικίνδυνες ακροβασίες κτλ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ - ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

- **Β. Διαταραχές της κοινωνικής του ζωής, όπως:**
- Εγκατάλειψη παλιών φίλων και αγαπημένων χόμπυ
- Δημιουργία νέων φίλων που μπορεί να είναι γνωστοί χρήστες ναρκωτικών
- Εγκατάλειψη κάθε κοινωνικής δραστηριότητας
- Διάθεση να μιλάει θετικά για τις ναρκωτικές ουσίες και ίσως ενθαρρυντικά σε φίλους του για τη χρήση των ουσιών αυτών

- **Γ. Φυσικά σημεία, όπως:**
- Συχνό αίσθημα κούρασης ή αδιαθεσίας
- Υπνηλία
- Επιθετικότητα
- Κατάθλιψη
- Ανεξήγητοι τραυματισμοί
- Κακή ισορροπία
- Μειωμένη μνήμη
- Ναυτία ή εμετοί
- Ανεξήγητη απώλεια ή αύξηση βάρους
- Διαταραχές πίεσης και θερμοκρασίας

Έφηβοι-μαθητές που παρουσιάζουν χαρακτηριστικά τα οποία ενδεχομένως παραπέμπουν σε χρήση ουσιών

- ζητούν βοήθεια για σκοπούς χρήσης ουσιών εξάρτησης
- δεν ζητούν βοήθεια αλλά εντοπίζονται

- Σχολική αποπένδυση
- Ξαφνικές αλλαγές στη διάθεση
- Ανεξήγητη απόσυρση, απομόνωση, κατάθλιψη
- Έλλειψη ενδιαφέροντος για εξωτερική εμφάνιση
- Επιθετική, απειθάρχητη συμπεριφορά και απουσία διάθεσης για συνεργασία
- Συγκρούσεις με φίλους και παρέα με εξωσχολικούς ή μεγαλύτερους.

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΑΑΕΚ**
www.naac.org.cy
- **Τηλ: 22442960**
- **ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ**
1402

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

YouTube